

ADALET

Qurucusu:
Adil Minbaşiyev

Gündəlik hüquq qəzeti

Qəzet 1990-cı ilin
iyulundan çıxır

№ 58 (5890) 5 iyun 2021-ci il

Qiyməti 30 qəpik

Beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətinə!

Azərbaycanlı jurnalistlər şəhid oldu

Azərbaycan Televiziya və Radio Verilişləri (AzTV) operatoru 1989-cu il təvəllüdü Sirac Abışov və Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AzərTAc) əməkdaşı Məhərrəm İbrahimov (Əlioğlu) Kəlbəcər rayonunda xidməti vəzifələrini yerinə yetirərkən minaya düşərək həlak olublar.

Adalet.az xəbər verir ki, bu barədə "Azərbaycan Televiziya və Radio Verilişləri" QSC-nin yaydığı məlumatda bildirilib. Məlumatla görə, Kəlbəcərin Susuzluq kəndinə gedən avtobus minaya düşüb. Nəticədə AzTV-nin operatoru Sirac Abışov

və AzərTAc-ın xüsusi müxbiri Məhərrəm İbrahimov Kəlbəcərdə minaya düşərək vəfat ediblər. Hadisə zamanı AzTV-nin rejissoru Emin Məmmədov, sürücü və bir kənd sakini yaralandı.

Azərbaycan və Türkiyə hərbi sahədə sənəd imzaladı

İyunun 4-də Bakıda Azərbaycan-Türkiyə 13-cü Yüksək Səviyyəli Hərbi Diaqnoz İclası başa çatıb. Bu barədə Müdafiə Nazirliyi məlumat yayıb.

Bildirilib ki, iclasda Azərbaycan ilə Türkiyə arasında təhlükəsizlik, hərbi, hərbi-texniki, hərbi tibb, hərbi təhsil, müdafiə sənayesi və digər sahələrdə ikitərəfli əməkdaşlığın hazırkı vəziyyəti müzakirə edilib, hərbi və müdafiə sahəsində inkişaf perspektivləri və əsas fəaliyyət istiqamətləri nəzərdən keçirilib. Görüşün sonunda iclasın yekunlarına dair Azərbaycan Respublikası Müdafiə Nazirliyi ilə Türkiyə Respublikası Baş Qərargahı arasında protokol imzalanıb.

Bu formatda növbəti görüşün 2022-ci ildə Türkiyənin Ankara şəhərində keçirilməsi planlaşdırılır.

AY ALLAH, SƏN BİZİ NİYƏ BELƏ YARATMISAN?

Sosial şəbəkədə maraqlı bir anekdot oxudum. Məşhur şair Murad Köhnəqala ilə vaxtilə Az.TV-nin aynası olan Nəsimi Nəbizadə ilə bağlı. Çox güldüm. Amma bu anekdotda təkçə gülüş yox, həm də Azərbaycan xalqının böyüklüyü var. Anekdotu bugünkü sayımızda və şənbə nömrəsində oxuya bilərsiniz.

Aqil ABBAS

DEMƏDİYİM SÖZ AKADEMİYADA MÜZAKİRƏ OLUNUB

Bax: səh.3

Türkiyə ordusu 2 PKK-çını məhv etdi

Türkiyə ordusu İraqın şimalında terrorçuların mövqeyinə zərbə endirib. Bu barədə Türkiyə Milli Müdafiə Nazirliyi Twitter hesabında yazıb. "İraqın şimalındakı Metina bölgəsində keçirilən "Pəncə-Şimşək" əməliyyatı nəticəsində 2 PKK terrorçusu zərərsizləşdirilib", - məlumatda bildirilib.

ƏSLİNDƏ İKİ NƏFƏRİN DALAŞMASI XƏBƏR DEYİL EY...

Demək olar ki, bütün saytlarda və qəzetlərdə "Şok, şok, şok" başlığı altında belə bir xəbər tirajlanmışdı ki, Gəncə Aeroportunda Azərbaycan Hava Yollarının iki yüksək vəzifəli məmuru dalaşmışlar və əlbəyaxa olublar. Noolsun ey, xəbər onda ləzzət edərdi ki, kimin döyüldüyünü və kimin no-kauta düşdüyünü yazaydılar.

QOY TIKSİNLƏR, BİZƏ QALACAQ

Saytlarda və sosial şəbəkələrdə belə məlumatlar yayılır ki, baş separatçı Araik Aratunyan nə bilim Ağdərədə filan şey tikdirir, Xocalıda qəsəbə salır, Kəlbəcərin filan kəndində 20 ev tikir, indi də Qarqar çayı üzərində bənd tikir. Təbii ki, bütün bunlar da xalqımızda qısqıncı yaradır, hətta bəzi adamları ruhdan salır.

Zeynalabdin Tağıyevə gəlib deyirlər ki, ermənilər yaman tikir. Deyir:

- Qoy tiksinslər, bizə qalacaq.

Sonra gəlib deyirlər ki, ermənilər yaman yeyib-ıçır.

Cavabı:
- O da onlara qalacaq.

İndi narahat olmayın, qoyun tiksinslər, bizə qalacaq. Sülhməramlılarla da yeyib-ıçırlar, o da onlara qalacaq.

Aqil ABBAS
aqilabbas@rambler.ru

PREZİDENT NARAHATLIĞA SON QOYDU

Hər bir insanın doğulduğu bir məkən var. İlk dəfə həmin məkənin havasını udur. İlk dəfə yanına həmin məkəndə şapalaq vurub ağladır və ilk göz yaş da yanaqlarından süzülüb doğulduğu torpağa tökülür.

Hər bir insanın ilk dəfə iməklədiyi həyəət var. Və ilk dəfə torpağın, güllün, çiçəyin ətrin duyduğu, ilk dəfə iməkləyərkən yıxılıb dodağı qanadığı həyəət! Və həmin həyətin torpağı onun dodağının qanına hopur və ilk dəfə həmin torpağın ətrini dadır.

Bax: səh.8-9

GÜNÜN LƏTİFƏSİ

Murad Köhnəqala dostu (hamımızın dostu) Nəsimi Nəbizadəni götürüb aparır öz kəndlərinə. Deyir ki, gedək bir həftə qalaq, yeyib-ıçib kefdək.

Bu Nəsimi də çox təmizkar adamdır. Səhər tezdən durur, həyəət-bacanı təmizləyir, pilləkənləri yuyur, heyvanlara ot verir, quşlara dən verir. Bu

hər gün davam edir. Muradın anası da heç vaxt ona yaxınlaşmır, çomağın ucuyla danışır onunla.

Üç-dörd gün keçir. Və bir gün səhər Muradın anası gəlir çomaqla Nəsimini durğuzur və deyir:

- Ay oğul, bu gördüyün dağın o tərəfi sizin kəndlərinizdi, nə qədər Murad oyanmayıb, qaç get.

Heç demə, Murad anasına deyibmiş ki, bu erməni əsiridi, götürmüşəm həyəət-bacada işlət.

Düzdür, səhvdir, bizim analarımız, bizim millət belədir də.

Ağcabədi və Bərdədə 20 subartezian quyusunun qazılmasına 1,4 milyon manat ayrılıb

Prezident İlham Əliyev Ağcabədi və Bərdə rayonlarının əkin sahələrinin suvarma suyu ilə təminatının yaxşılaşdırılmasına və əhalinin içməli suya tələbatının ödənilməsinə dair əlavə tədbirlər haqqında sərəncam imzalayıb.

Sərəncamda qeyd edilir ki, Ağcabədi və Bərdə rayonlarının əhalisi 37061 nəfər olan 18 yaşayış məntəqəsində (siyahı əlavə olunur) əkin sahələrinin və əkin üçün istifadə olunan həyətəni torpaq sahələrinin suvarma suyu ilə təminatının yaxşılaşdırılması, habelə əhalinin içməli suya tələbatının ödənilməsi üçün 20 ədəd subartezian quyusunun layihələndirilməsi və qazılması məqsədilə "Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il dövlət büdcəsində dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu (investisiya xərcləri) üçün nəzərdə tutulan vəsaitin bölgüsü"nün 1.8.8-ci yarım böndündə göstərilmiş məbləğin 1,4 milyon manatı Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinə ayrılıb.

Maliyyə Nazirliyi bu Sərəncamın 1-ci hissəsində göstərilən məbləğdə maliyyələşməni təmin edəcək.

Nazirlər Kabinetinə tapşırıqlar ki, bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İsrail prezidenti: "Azərbaycan dost və müttəfiqimizdir"

İsrail Dövlətinin Prezidenti Reuven Rivlin Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə təbrik məktubu ünvanlayıb.

Adalet.az -ın məlumatına görə, mətnə deyilir: "Zati-aliləri.

Ölkənizin milli bayramı - Respublika Günü münasibətilə İsrail xalqı və Dövləti adından Sizə və Azərbaycan xalqına səmimi təbriklərimi çatdırmaqdan şərəf və məmnunluq duyuram.

Azərbaycan Respublikası İsrail Dövlətinin vacib və yaxın tərəfdaşı olmaqla yanaşı, həm də dostu və müttəfiqidir. Bizim tərəfdaşlığımız Azərbaycan və yəhudi xalqlarının qardaşlıq tarixinə, eləcə də millətlərimizin dini tolerantlığı təşviq etmək, niyyətli və antisemitizmi bütün formalarda rədd etmək istiqamətində birgə səylərimizə əsaslanır.

İsraildə Azərbaycanın ticarət və turizm nümayəndəliklərinin açılması münasibətilə Sizi və ölkənizi təbrik edirəm, bu, iqtisadi əlaqələrimizi inkişaf etdirəcək və xalqlarımızı daha da yaxınlaşdıracaq. Yaxın gələcəkdə Azərbaycan Respublikasının İsraildə səfirliyinin açılmasını səbirsizliklə gözləyirəm.

Sizə və Azərbaycan xalqına sülh, inkişaf, sabitlik və firavanlıq diləyir, dostluğumuzun hələ də bizim üçün qoruduğu parlaq gələcəyə ümid edirəm.

Zati-aliləri, Sizə böyük hörmət və ehtiramımı bildirirəm".

Müharibə əlilləri bu rüsumlardan azad edilir

Müharibə ilə əlaqədar əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslər üçün bir sıra güzəştlər müəyyən edilir. Adalet.az -ın məlumatına görə, bununla bağlı "Dövlət rüsumu" haqqında qanuna dəyişiklik təklif edilir. Dəyişikliyə əsasən, müharibə ilə əlaqədar əlilliyi müəyyən edilmiş şəxslər məhkəməyə verilən iddia ərizələri və şikayətlərin hüquqi əhəmiyyət kəsb edən faktların müəyyən edilməsi barədə ərizələrin, məhkəmə əmri haqqında ərizələrin və məhkəmə qərarları barəsində şikayətlərin verilməsinə, məhkəmə tərəfindən sənədlərin surətinin təkrar verilməsinə görə, o cümlədən mənzil (ev) alqı-satqısı zamanı notariat hərəkətlərinin aparılması ilə əlaqədar dövlət rüsumundan azad edirlər.

Sahibə Qafarova Pakistan prezidenti ilə görüşdü

İyunun 4-də Milli Məclisin sədri Sahibə Qafarova Pakistana rəsmi səfəri çərçivəsində Pakistan prezidenti Arif Alvi ilə görüşüb.

Adalet.az xəbər verir ki, bu barədə Milli Məclisin mətbuat xidməti məlumat yayıb.

Prezident bildirib ki, dost və qardaş ölkələr olan Pakistanla Azərbaycanın münasibətləri strateji mütəfiqlik səviyyəsindədir.

Qeyd edib ki, Pakistan Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzkarlıq siyasəti yürütməsinə görə bu ölkəni indiyədək tanımayıb.

Pakistan Prezidenti Azərbaycanın 30 ilə yaxın Ermənistanın işğalı altında olan torpaqlarını azad etməsi münasibətilə təbriklərini çatdırıb.

Bildirib ki, qardaş ölkənin öz ərazi bütövlüyünü bərpa etməsi Pakistanda böyük sevinc hissi ilə qarşılanıb.

"Pakistan həmişə Azərbaycanın haqq işində onun yanında olub və bundan sonra da belə olacaq", - deyərək bildirib.

Sahibə Qafarova ilk olaraq Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin salamlarını prezident Arif Alviyə çatdırıb.

Bildirib ki, İlham Əliyev qeyd etdiyi kimi, Azərbaycanla Pakistanın bir-birinə qarşılıqlı dəstəyi bizim əməkdaşlığımızı qardaşlıq xüsusiyyətini əks etdirir.

"Ölkələrimiz İƏT PA ilə yanaşı, digər beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində

də də çox səmərəli əməkdaşlıq edirlər", - deyərək əlavə edib.

Pakistan prezidentinin 2019-cu ilin oktyabrında Qoşulmama Hərəkatının 18-ci Zirvə Toplantısı çərçivəsində ölkəmizə səfəri

ordini olan "Hilal-e Pakistan" ilə təltif olunub".

2020-ci ildə 44 gün davam edən Vətən müharibəsində Azərbaycanın şanlı zəfərindən danışan spiker bildirib ki, ölkəmizin öz ərazi bütövlüyünü bərpa

azad olunmuş ərazilərimizə terrorçu dəstələr göndərir, minalanmış ərazilərin xəritəsini verməkdən imtina edir, sərhədlərin delimitasiyasına maneə olur".

Sədr qardaş Pakistan hökuməti və parlamenti tərəfindən Azərbaycanın beynəlxalq hüquqa əsaslanan ədalətli mövqeyinə verilən qətiyyətli dəstəyə, o cümlədən Pakistan xalqı tərəfindən nümayiş etdirilən mənəvi köməyə görə minnətdarlığını bildirib.

Qeyd edib ki, Pakistan parlamentinin keçmiş Dağlıq Qarabağ münaqişəsi və Azərbaycan xalqına qarşı törədilmiş Xocalı soyqırımını barəsində qəbul etdiyi bir sıra qətnamə və bəyannamələr da bu dəstəyin önəmli hissəsidir.

"Pakistan parlamentinin Vətən Müharibəsi dövründə də prinsipial mövqeyini birmənalı şəkildə ifadə etməsi Azərbaycanda yüksək qiymətləndirilir.

Hər iki ölkənin parlamentində fəal işguzar əlaqələr saxlayan, müxtəlif məsələlər üzrə dəstəyini ifadə edən dostluq qruplarının fəaliyyət göstərməsi ali qanunverici orqanlarımız arasında əməkdaşlığın dərinləşdirilməsinə xidmət edir".

Sahibə Qafarova Pakistan prezidentinə "Qarabağ işğaldan əvvəl və sonra" adlı kitab təqdim edib və kitabdakı materiallar barədə məlumat verib.

Nicat Novruzovlu,
Parlament müxbiri

ni xatırladan spiker diqqətə çatdırıb ki, bu günə qədər ölkələrimiz arasında müxtəlif sahələrdə imzalanmış hüquqi sənədlər əlaqələrimizin hüquqi bazasını təşkil edir.

"Bu xüsusda 2015-ci ildə Bakı şəhərində imzalanmış "Azərbaycan Respublikası ilə Pakistan İslam Respublikası arasında strateji tərəfdaşlıq haqqında Birgə Bəyannamə" xüsusi əhəmiyyət kəsb edir".

Milli Məclisin sədri bildirib ki, iqtisadi və ticarət əlaqələrimizin daha da dərinləşdirilməsi üçün geniş imkanlar var:

"Humanitar sahədə əməkdaşlığın davamlı inkişafına xüsusi diqqət ayrılır. Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə Pakistanda həyata keçirilən sosial-humanitar layihələr sayəsində Mehriban xanım Əliyeva 2015-ci ildə Pakistanın ali

etməsi ilə Dağlıq Qarabağ münaqişəsi birdəfəlik tarixə qovuşub.

Xocalı soyqırımını, say-sız-hesabsız müharibə cinayətlərini törədən Ermənistan işğalçıları kapitulyasiya aktına imza ataraq acı möğlubüyyətli barışmalı oldular. Sədr qeyd edib ki, Azərbaycan ərazilərini işğaldan azad etməklə BMT Təhlükəsizlik Şurasının Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycanın işğal edilmiş ərazilərindən çıxarılmasına dair 4 qətnaməni özü həyata keçirib.

Sahibə Qafarova deyib ki, indi isə Ermənistanın işğalından azad edilmiş Azərbaycan ərazilərində yeni dövr başlayıb - genişmiqyaslı bərpa və yenidənqurma dövrü:

"Lakin münaqişə başa çatsa da, bəzi problemlər hələ də qalmaqdadır. Belə ki, Ermənistan işğaldan

Əziz Əlibəyli: "Dünyada peşə fəaliyyətinə görə öldürülmək ən ağır cinayətdir"

Siyasi şərhçi Əziz Əlibəyli son olaylarla bağlı fikirlərini ədalət az-a bölüşüb. Politoloq Kəlbəcərdə iki jurnalistin minaya düşməsi fəvqəndə təşkilatların terrorist ermənilərin geri qaytarılması tələbini ikili standart adlandırır.

"Bakıda 2 erməninin (hansı ki, soydaşlarımıza qarşı qəddar rəftar ediblər, müharibə cinayətləri törədiblər) məhkəməsi bitən kimi bir neçə mərkəz, təşkilat mövqə bildirir, Aİ, AP, ATƏT ortaya Azərbaycanı ittiham edən mövqə qoyur, tərəf tutur.

Amma peşə fəaliyyətini yerinə yetirən jurnalistlərin faciəvi ölümünə görə heç kəmin səsi çıxmır, axı dünyada peşə fəaliyyətinə görə öldür

rülmək ən ağır cinayətlərdən idi, ay beynəlxalq hüququn təmsilçiləri? Bəs, niyə media azadlığı sahəsində ölkənin üzərinə gələn təşkilatlar, qrant payçıları, Human Right, Amnesty İn-l, filan-filan....

Məqsəd nədir?

Bura Kəlbəcərin sərhədindəki ərazi deyil, həmişə Azərbaycan millətinin yaşa-

dığı ərazi idi, bu onu göstərir ki, minaları onlar əraziləri tərkdən edib, çıxanda minalanmışdılar, bura hərbi əməliyyat zonası da deyil axı. İkincisi, böyük qayıdışa zərbə vurmağa çalışırlar, yəni biz yaşamaqdıqsa, sizə də qismət olmasın.

Axı dünyada torpaq yadışı, onunda genetikaya köçməsi, enerji var. Bizim millət 30 il əvvəl o torpaqlardan çıxanda, ümidi daş bağlayanda belə torpaqları minalamadı.

Fransa, insanlıq hissi itmiş Makron, ermənisəvərlər bəlkə bir də bu biri göznü də açalar...

Sərhəddi keçən, torpaqlarımıza bir milli də olsa, sızan istənilən şəxs ən sətir forma-

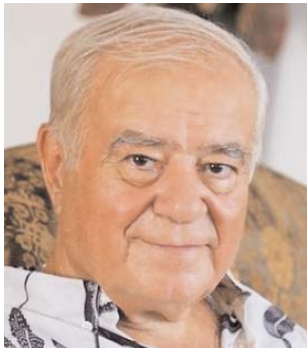
da cəzalandırılmalıdır. Artıq xalqın böyük məhəbbətini qazanmış DTX - Dövlət Təhlükəsizlik Xidməti ötən günlərdə sərədi keçən 40 nəfərə bağlı necə fəaliyyət göstərmişdisə, indi o kateqoriyalı biriləri mütləq məhv edilməlidir.

Bu artıq demarkasiya, sərhəd nizamlaşması prosesi və ya detal deyil, hərbi və milli təhlükəsizlik aspektidir.

Çünki bitmiş müharibəni minalarla sərhədlərimizin daxilində daşıyan, böyük qayıdış çərçivəsində torpaqlarına dönmə hər bir sakinimizin ayaqlarının altına mina əkmək istəyənlərə verilməli olan adekvat cavabdır."

Emin Piri

Rahmi Turan

Atatürkə təslim olan ingilis zabitinin məhkəmədəki çıxışı

Əsir düşərgələrinə yerləşdirildiyini öyrəndim.

Türk Qurtuluş Savaşı sonuna qədər Ankarada Hacıbayram Məscidinin önündəki küçədə yerləşən iki mərtəbəli taxta evdə qaldım.

Xidmətimdə duracağımı dedikləri, fəqət əslində gözətçim olan və sıxa suyum çıxarmağa gücü çatan bir qadınla üç ildən çox bu evdə yaşadım. Savaşın sonunda imzalanan müqavilədən dolayı mən və taborum Maltaadakı türk əsirlərlə dəyişdirildik.

İngiltərəyə qayıdar-qayıtmaz həbs olundum və Vətənə xəyanətlə hərbi tribunala təhvil verildim.

Mən hərbi həbsxanada həbsdə ikən ziyarətimə gələn ailə üzvlərim və valideynlərim müdafiə olunmağım üçün mənə xeyli qəzet və kitab gətirmişdilər. Onlardan yararlanaraq qısa, fəqət gözəl bir müdafiə mətni hazırladım.

Mənə qarşı irəli sürülən ittiham taborumu müqavimətsiz təslim etməyim idi. Dövlət ittihamçısı bunun Vətənə xəyanətlə eyni dəyerdə bir günah olduğunu iddia edir və ən ağır şəkildə cəzalandırılmağımı istəyirdi.

Ali Hərbi Məhkəmənin önünə çıxanda özünümüdafiə çıxışımı böyük bir soyuq-qanlılıqla oxudum və bu cümlələrlə bitirdim:

- Hörmətli hakimlər! Baş nazirimiz Lloyd George İcmalar palatasındakı müxalifətin bir sualına tuş gəlmişdi. Yunanları silahlandıraraq 15 may 1919-cu ildə İzmirə göndərdik. Və o tarixdən bəri milyardlarla sterlindən çox xərcimiz çıxdı. Nəticə nə oldu? Yunanlar İzmirə dənizə töküldülər. Anadoluadakı bütün rumlar qovuldular və ya köçə məruz qaldılar. Bu hadisədə bizim qazancımız nədir? Heç... Bu ağılsız, qorxunc bir xəta, böyük bir fəlakət deyilmi?

Bu sərt və ittihamçı suala cavab olaraq Baş nazirimiz Lloyd George belə cavab verdi:

- Yüz ildə bir ya iki dahi yetişir. XX yüzilliyin dahisinin Mustafa Kamal adıyla Türkiyədən çıxıb və qarşımızda duracağı mən hardan biləydim?

Mayor Salter müdafiə çıxışına davam edir:

- Bax, görürsünüz, hörmətli hakimlər! Qarşınızdakı bu zabıt Baş nazirimizin bəhs etdiyi XX yüzilin dahisi ilə heç gözləmədiyi anda üz-üzə, göz-gözə gəlmişdi. Nə edə bilərdi? Əgər mən o gün başqa cür hərəkət etsəydim, bugün mənimlə bərabər bütün taborumun məzarlarını ziyarətə gələcəkdiniz! Fəqət indi əcali ilə ölmüş üç igidimiz xaric hamımız sağ-salamat yurdumuza geri dönmüş, ailələrimizə qovuşmuşuq. Qərar sizin ali ədalətinizindir. Bu müdafiə çıxışım məhkəməni heyran etdi.

Bəraət aldım və tərxis olundum.

Daha sonra ailəmlə birlikdə Türkiyəyə gedib Mustafa Kamal Paşanı ziyarət etdim. Yenidən İngiltərəyə çağırılmasaydım Türkiyədə qalacaqdım. İngiltərəyə qayıdanda mənə Kral Hava Qüvvələrinə götdürdülər. Vəzifəm Kəşfiyyat Müdiri idi. Türkiyə ilə İngiltərə arasında əlaqəni təmin etirdim. Təqaüdcü Hava Qüvvələri

Polkovniki Kamal İntəpə xatirələrində Mayor Salter haqqında "İki ildən artıq birlikdə oldu. Bu müddət ərzində hər zaman bizi müdafiə etdi və özünü daima bizdən biri saydı. Böyük bir Atatürk heyranı idi" - deyər bəhs edir.

Yadlar Mustafa Kamal Atatürkün dəyərini bizim bəzi malbaşlardan daha yaxşı bilirlər.

GÜNÜMÜZÜN MALBAŞLARI

İstanbulda uzun saqqallı və təkkəli bir molla dayanacaqda dayanan bir taksiyə minərək "Fatehə sür" deyir. Taksimdən Haliç körpüsünə hərəkət edən taksinin radiosundan astadan bir musiqi səsi eşidilmiş. Molla sürücüyə əsəbi halda:

"Radionu söndür... Günaha batırıq e! Dinimizdə bu cür musiqilər qadağan olunub! Məni də günaha batırırsan! Peyğəmbərimizin dövründə radio yox idi!" - deyir.

Sürücü heç etiraz etmədən gülümsəyərək sakit bir tərzdə radionu söndürür. Sonra maşını yolun qırağına çəkib dayanır.

Molla təəccüblənir:

- Nə oldu? Niyə dayan-dın? Problem var?

Sürücü maşından enir, arxa qapını açır və mollaya "Düş aşağı" deyir.

Molla qaşlarını çatıb əsəbi halda "Niyə düşməliyəm ki?" deyər soruşanda sürücü deyir:

- Peyğəmbərimizin zamanında taksi də yox idi. Hər yerə dəvəylə gedilirdi. Sən də düş aşağı və burda-cə dəvəni gözlə!

Dilimizə
uyğunlaşdıran:
Eminqey

Aqil ABBAS

DEMƏDİYİM SÖZ AKADEMİYADA MÜZAKİRƏ OLUNUB

Mənim elm adamlarına həmişə böyük hörmətim olub. Bir ziyalı kimi yaxşı bilirəm ki, bir millətin, eləcə də bir dövlətin yaşaması və gələcəyi elmdən keçir. Dövlətin və ya millətin böyük-kiçikliyindən asılı olmayaraq, elmi güclüdürsə dünya həmin dövlətin və ya millətin ətrafında fırlanır.

Həyatımda pərəstis etdiyim və hətta əlindən öpdüyüm (Xudu Məmmədov, Adilə Namazova, Firudin Hüseynov) alimlər olub və bu gün də var. Ömrü boyu Yusif Məmmədəliyevlə, Heydər Hüseynovla, Ziya Bünyadovla, Cəlal Allahverdiyevlə, Həsən Abdullayevlə, Validə Tutayukla, Lütfü Zadəylə, Rafiq Əliyevlə, Dilqəm Əsgərovla, Gövhər Baxşəliyevayla, Yaqub Mahmudovla fəxr etmişəm və bu gün də fəxr edirəm ki, xalqımızın belə alimləri olub. Və bu siyahını çox uzada bilərəm.

Bunları niyə yazıram? Bu gün bir akademik dostum, Azərbaycanın çox görkəmli bir alimi mənə telefon açıb umu-küsü edir ki, guya demişəm ki, Elmlər Akademiyası ləğv olunmalıdır. Hətta mənim bu sözlərim Akademiyanın iclasında müzakirə edilib. Mən heç bir yerdə rəsmi belə bir fikir deməmişəm. Hardasa çay süfrəsi arxasında alim dostlarla söhbət zamanı demişəm ki, elmi-tədqiqat institutları universitetlərlə bağlanıb birgə çalışsalar, tələbələr xeyrinə olar. Yəni tələbələr daha güclü laboratoriyalarda təcrübə keçə bilərlər. Və mənim dediyim də "Quran" ayəsi deyil, subyektiv bir fikrimdi. Və bu fikirdən də belə çıxmır ki, Elmlər Akademiyası ləğv olunmalıdır.

Alim dostlarımdan da mən inciyirəm. Hər halda, demədiyim sözü müzakirə etməzdən əvvəl mənə bir telefon açdı bilərdilər.

Və sonda. Mənim şəxsi kitabxanamda Azərbaycanın uzaq keçmişindən ta bu günədək görkəmli alimlərinin və elm xadimlərinin əsərləri ən gözəgəlimli yerlərə qoyulub: Nəsrəddin Tusidən tutmuş Misir Mərdanov qədər.

4 ölkə İrandan tələb etdi: Kompensasiya ödə!

Kanada, İsveç, Ukrayna və Böyük Britaniya sərnəşin təyyarəsinin vurulması ilə bağlı İrandan öhdəliklərini yerinə yetirməyi tələb edir.

Bu barədə Ukrayna Xarici İşlər Nazirliyi məlumat yayıb.

"Bir sıra tələblər irəli sürüldü: təyyarənin vurulmasına səbəb olan halların tam bildirilməsi, açıq şəkildə üzr istənilməsi, təyyarənin geri qaytarılması və s. Həmçinin gələcəkdə analoji halların yaşanmaması üçün zəmanət verilməsini, qurbanların yaxınlarına milliyyətindən asılı olmaqla kompensasiya ödənilməsini istədik", - XİN-dən verilən açıqlamada bildirilib.

Qeyd edək ki, Kiyevə uçan Ukrayna Hava Yollarına məxsus Boinq 737-800 təyyarəsi 8 yanvar 2020-ci il tarixində Tehran hava limanından qalxdıqdan bir müddət sonra vurulub. Nəticədə təyyarədə olan İran, Ukrayna, Kanada, Böyük Britaniya, Almaniya, İsveç və Əfqanıstan vətəndaşları - ümumilikdə 176 nəfər ölüb.

İran hərbiçiləri Ukraynaya məxsus "Boinq" in təsadüfən vurulduğunu açıqlayıb.

ABŞ-dan İsrail açıqlaması

İsrail koalisiya hökumətinin formalaşması əlaqələrini təsir göstərməyəcək. Bu sözləri Ağ Ev sözçüsü Cen Psaki deyib. "Siyasət və siyasi strukturlaşma ilə bağlı qərarlar İsrailə aiddir. İsrail önəmli strateji müttəfiq olmağa davam edəcək", - deyər Psaki bildirib.

Qeyd edək ki, İsraildə koalisiya hökuməti formalaşdı. İshak Hersoq deputatların səsverməsi yolu ilə ölkənin prezidenti seçilib.

MEHRİBAN

PANDEMİYA MÜƏMMALARI

ABŞ-ın baş imnifeksiyonisti Entoni Fauçi pandemiya səbəb olan 9 nəfərin, o cümlədən Uxan laboratoriyasının 3 əməkdaşının tibbi müayinəsi ilə bağlı məlumatları açıqlamasını tələb edib.

Fauçinin fikircə Uxan laboratoriyasının üç əməkdaşının və 2012-ci ildə yarasalar olan şaxtada işləyən altı nəfərin xəstəliyi ilə bağlı məlumatlar COVID-19-un yaranma səbəbləri ona qarşı mübarizə aparmağa kömək edə bilər. Alimlər həmin şaxtada olub və yarasalardan nümunələr götürüblər. Həmin vaxt şaxtada xəstəliyə düşür olan altı nəfərdən

üçü dünyasını dəyişmişdi.

"Mən 2019-cu ildə laboratoriyada çalışan, kokrovirus aşkarlanan üç əməkdaşın xəstəlik tarixçəsinə baxmaq istəyirəm. Əgər onlar doğrudan da bu virusa yoluxublarsa, xəstəlik əlamətləri barədə məlumat əldə etmək istəyirəm"- deyər Fauçi bildirib. İnfeksiyonist həmçinin 10 il bundan əvvəl xəstələnən

şaxtaçılarındakı tibbi tarixçəsinə baxmaq istəyir. Fauçinin sözlərinə görə Sars-Cov-2 virusu bu şaxtada əmələ gəlib və ya təbii yolla, ya da laboratoriya yolu ilə dünyaya yayılıb.

Son vaxtlar pandemiya səbəb olan virusun laboratoriyada yaradılması faktı geniş müzakirə olunur. Ağ Evin yaydığı relizdə koronavirusun laboratoriyadan yayılması faktı istisna edilmir. Times qəzeti məlumat verir ki, Britaniya

kəşfiyyatı SARS-COV-2 koronavirusunun laboratoriyadan sızma nəticəsində yayılmasını istisna etmir.

Bu məlumatlara şəhər verən Çin xarici işlər nazirliyinin rəsmi nümayəndəsi Van Venbin bəyan edib ki, COVID-19-un meydana gəlməsi səbəbləri ilə xüsusi xidmətlər deyil, alimlər məşğul olmalıdırlar.

ABŞ-la birlikdə daha 13 ölkə birgə bəyanatla çıxış edərək ÜST-dən COVID-19 -la bağlı müstəqil, açıq məlumat verilməsini tələb edirlər. ÜST isə məxviliyi saxlamaqda davam edir.

Rüstəm Hacıyev

Regionların sosial-iqtisadi inkişafının təşviq edilməsi

№ 58 (2239) 5 iyun 2021-ci il

Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkişafı Agentliyi

Azərbaycanın Qarabağ bölgəsinin dilbər guşələrindən biri də Bərdə rayondur. Tariximizin önəmli səhifələrindən birini təşkil edən Bərdənin həm coğrafiyası, həm ekologiyası, həm də qədim yaşayış məskəni kimi zaman-zaman diqqət mərkəzində olması danılmaz bir gerçəkdir. Əgər Bərdənin tarixini qısa bir ekskursiya etsək, onda görürük ki, qədim Bərdə eramızdan əvvəl 4-5-ci əsrlərdən üzü bəri yol gələn bir

rusların hücumu və onların işğalını əks etdirən izlər də ortaya düşüb. Burada tapılan pul vahidləri, yeni sikkələr göstərir ki, Bərdədə ticarət də geniş inkişaf etmiş və müxtəlif ölkələrin pul vahidlərindən burada istifadə olunmuşdur. Biz Bərdə tarixinin müxtəlif dövrlərini araşdıran alimlərimizin, tarixçilərimizin fikirlərinə söykənərək deyə bilərik ki, Bərdə 7-9-cu əsrlərdə eni, uzunluğu 5-6 km olan və möhtəşəm qala divarları ilə əhatə edilmiş bir şəhər ol-

da onu göstərir ki, Bərdə rayon İcra Hakimiyyəti və onun komandası ölkə prezidentinin tələb və tapşırıqlarını vicdanla, məsuliyyətlə yerinə yetirirlər.

Ölkəmizdə aparılan uğurlu islahatların sırasında Bərdədə görülən işlərin də öz forma və məzmunu var. Belə ki, şəhərdə tikilən və öz arxitekturası ilə diqqəti çəkən hər bir bina özü-özlüyündə şəhərin gözəlliyinə əlavə edilən uğurlu bir memarlıq nümunəsidir. Deməli, məsuliyyətlə aparılan

Bərdə necə gözəl, necə qəşəngdi

insan məskənidir. Hətta tarixi mənbələrin vəraqələrində bu insan məskəninin diqqətçəkən dünyanın müxtəlif bölgələri ilə əlaqəsi olan bir şəhər olduğunu oxumaq, öyrənmək mümkündür. Yeni, dövrün səyahətləri, tacirləri, sərkərdələri həmişə Bərdəyə marağ göstərmiş və nəticədə də Bərdə təkca tarixin özündə yox, həm də tarixi ədəbiyyatda öz ifadəsini tapmışdır.

Azərbaycanın ilk insan məskənlərindən olan Bərdə şəhər ərazisində bu gün də xarabalıqların qalıqları qalmaqdadır. Burada aparılan arxeoloji qazıntılar zamanı tapılan və alimlərin diqqətini çəkən maddi-mədəniyyət nümunələri, eləcə də ocaq yerləri, quyular, təndirlər, yanaşı tikilmiş evlərin qalıqları sübut edir ki, Bərdə dövrün önəmli şəhərlərindən biri olmuş və burada kifayət qədər insan məskunlaşmışdı. Aparılan qazıntıların verdiyi bilgiyə görə, hətta 943-cü ildə Bərdəyə

muşdur. Onun dəmir darvazaları o qədər möhtəşəm və möhkəm olub ki, düşmən hücumu zamanı onları aşmaq son dərəcə çətin imiş. Hətta bəzi mənbələr göstərir ki, möhkəm qorunan bu qalaya hücumlar, işğallar zamanı qonşu ərazilərdən də pənah gətirənlər olubdu. Yeni Bərdə bir sığınacaq yeri kimi alınmaz sayılıbdır. Zaman göstərir ki, həqiqətən Bərdə ərazisində aparılan döyüşlər, işğallar zamanı düşməne qalını işğal etmək çox baha başa gəlib. Təbii ki, həmin dövrün qaranlıq səhifələri də kifayət qədərdir və alimlərimiz, xüsusilə arxeoloqlarımız bununla bağlı böyük işlər görürlər.

Bu gün müstəqil Azərbaycan tarixinin bir parçası olan Bərdənin tarixi nə qədər önəmli olsa da, o tarixi yaşatmaq, inkişaf etdirmək və Bərdənin min illikləri aşan şöhrətini daha yüksəklərə qaldırmaq üçün Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin imzaladığı "Regionların İnkişafına Dair Dövlət Proqramı"

na dair sərəncama əməl etmək zənnimcə, həmin böyük işlərin bir vəsiləsi olar. Belə ki, Bərdə rayon öz münbət torpaqları, diqqətçəkən coğrafiyası ilə kənd təsərrüfatının inkişaf etdirilməsinə hər zaman uyğun sayılır və bir kənd təsərrüfatı rayonu olaraq Bərdədə sovet dönməndə pambıqçılığın, bostan, tərəvəz məhsullarının, heyvandarlığın inkişafı üçün potensial imkanları ilə həmişə seçilibdir.

Sovet dönməninin insanları Bərdə pambıqçılarının qazandığı şöhrəti zaman-zaman yaddaşlarında yaşadıblar və bu gün də Bərdədə aparılan böyük tikinti-quruculuğu, kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı sahəsində atılan addımlar məhz həmin illərin uğurlu davamı hesab olunur. Doğrudur, torpaqlarımızın işğalı dövründə cəbhəyənə bölge olan Bərdə rayonu da ciddi sınaqlarla üz-üzə qaldı. Həmin vaxt düşmənin Bərdəyə atdığı mərmilər böyük tələfat və dağıntılara səbəb olsa da, Bərdə sakinləri öz doğma ocaqlarını tərk etmədilər. Əksinə, onlar öz rayonlarının sosial və təsərrüfat həyatlarını davam etdirməyə, əkinçiliyin, tikinti-quruculuğun tempinin artırılmasına üstünlük verdilər. Çünki bu rayonda əsas təsərrüfat sahəsi əkinçilik hesab olunur. Bununla paralel olaraq Bərdədə həm də mədəniyyət də inkişaf etdirilir. Bu gün Bərdə ərazisində dənli bitkilərin yetişdirilməsi və ondan əldə olunan gəlir rayonun iqtisadi göstəriciləri sırasında ön yerdədir. Bərdə sakinləri özləri ilə bərabər işğal zama-

nı burada məskunlaşmış qaçqın və köçkünlərin də həyat səviyyəsinin yüksəldilməsi üçün xeyli işlər gördülər. Demək olar ki, Bərdədə uğurla həyata keçirilən aqrar islahatların nəticəsində bu rayonda sahibkarlığın, fermer təsərrüfatının Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətlərin inkişafına geniş imkan yaradılır. Statistika göstərir ki, bu gün Bərdədə 300-dən artıq kəndli fermer təsərrüfatı fəaliyyət göstərir. Həmin təsərrüfatların hər biri ayrı-ayrılıqda həm iş yeri, həm də istehsal sahəsidir. Deməli, görülən işlər rayon sakinlərinin maddi durumunun yüksəlməsinə, sosial rifahlarının daha da önə çıxmasına şərait yaradır.

Bu gün Bərdədə sakinlərin istehsal etdiyi bostan, tərəvəz məhsullarından gələn gəlir də həm ailə büdcəsinin, həm də rayon büdcəsinin xeyli hissəsini təşkil edir. Adamlar fərqli qaydada ölkə prezidenti, cənab İlham Əliyevin Azərbaycanın bütün bölgələri kimi, Bərdəyə də böyük diqqət və qayğısını açıq-aşkar hiss edirlər və bundan məmnunluq duyurlar. Faktiki olaraq Bərdə şəhərində aparılan yenidənqurma, tikinti-bərpa, yeni sosial obyektlərin say və keyfiyyət artımı bu qədim məkanın mənzərəsini köklü surətdə dəyişir. Demək olar ki, Bərdədə qısa müddətdə ayrılan hər kəs geriye qayıdanda şəhərin necə dəyişdiyini, necə gözəlləşdiyini dərhal hiss edir. Bu

tikinti işləri şəhərin mənzərəsinə xələl gətirmir, əksinə onu daha da gözəlləşdirir. Digər tərəfdən, şəhərdə küçələrə, səkilərə göstərilən münasibət də ürəkəçandır. Çünki həmin yollarda hərəkət həm abadlığını, həm davamlılığını, həm də ölçülərinə görə hər zaman müsbət qiymətə layiq görülüb. Elə bu gün də Bərdənin sakinlərindən bir-birinə hopmuş, bir-birinin içərisində yenidən öz gözəlliyinə qovuşmuş iki şəhərin - yeni, köhnə və yeni Bərdənin mənzərəsini göz önünə gətirəndə Azərbaycanın bu guşəsinin inkişafının canlı şahidinə çevrilirik.

Görürük ki, Bərdədə yeni iş yerlərinin açılması, kənd təsərrüfatı, sənaye sahələrinin inkişaf etdirilməsi üçün yaradılmış şərait Bərdənin zəhmətkeş sakinlərinin ixtiyarındadır. Deməli, Bərdəni daha da gözəlləşdirmək, sakinlərin maddi imkanını daha da artırmaq üçün ölkə prezidentinin qarşıya qoyduğu tapşırıqlara məsuliyyətlə əmək etmək, burada işə yaradıcı yanaşmaq əsas vəzifə olmalıdır. Məhz bu cür yanaşanda uğurlar da artır, gözəllik də göz oxşayır. Zaman göstərir ki, bu gün Bərdədə çalışanlar bu ərazinin daha gözəl olmasını və həm də bolluq ünvanına çevrilməsi üçün vicdanla çalışırlar. Bu da o deməkdir ki, Bərdənin önündə daha gözəl günləri var.

Əbülfət MƏDƏTOĞLU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ

MEDIANIN İNKİŞAFI AGENTLİYİNİN MALİYYƏ YARDIMI İLƏ

ƏDALƏT •

5 iyun 2021-ci il

Faiq QISMƏTOĞLU
faiqqismetoglu@box.az

İyirmi dörd saat

Yaxud mərmə yağışında çörəkbişirənlər

...23 sentyabr 1920-ci il. Sərhəd bölgəsində, o cümlədən Füzulidə vəziyyət çox gərgindi. Həmişə də hərbi vəziyyət mürəkkəbləşəndə, müharibə təhlükəsi artanda mən bir jurnalist olaraq cəbhə bölgəsinə getməyi özümə borc bilməmişəm. Ən azından ona görə ki, Füzuli mənim vətənimdir və həmişə də bu vətənin ağır günündə onun yanında olmuşam. Əgər onun yanında olmasaydım, ürəyim partlayardı. Bu, birinci dəfə deyil, birinci Qarabağ savaşında da belə olub. Elə ki, göy üzünü buludlar alıb, vətənimizin başının üstünü təhlükə kəsib, bax, həmin anda mən vətənimin, Azərbaycan əsgərinin, döyüşən oğullarının yanında olmuşam...

...İndi də belə olur. 23 sentyabrda Füzuliyə yola düşürəm. Horadiz şəhərinə gedib balalarım, nəvələrimlə görüşürəm. Vəziyyət çox gərgindi. Hər an müharibə başlaya bilər. Amma Horadiz şəhərində, eləcə də doğulub boya-başa çatdığım Böyük Bəhmənlidə insanlar narahət olsalar da, daxilən bir sakitlik var. Bu sakitlik də onunla bağlıdır ki, vəziyyət 1990-cı illərin əvvəllərində olduğu kimi deyil, yəni, indi qüdrətli Azərbaycan ordusu var, Azərbaycan əsgəri var və Ali Baş Komandan İlham Əliyev var. Bir nəfər olsun belə nə şəhəri, nə də kəndləri tərk edib. Həmin vaxt mən Horadiz şəhərində bir neçə hərbiçi ilə və icra hakimiyyətinin əməkdaşları ilə görüşürəm. Həm hərbiçilərimiz, həm də icra hakimiyyətinin əməkdaşları dövlətimizin və ordumuzun gücünə çox arxayındılar. Başqa sözlə demiş olsaq, Füzuli camaatı Azərbaycan ordusuna və Azərbaycan Prezidentinə inanır. Sentyabrın 24-ü isə yenə insanlarda bir nikbinlik, bir xoş ovqat və bir sabaha ümid hiss edirəm. Hamı tezliklə müharibənin başlanacağından danışır və hamının da gözündə bir inam, bir ümid var. O ümidi və inamı görməmək mümkün deyil.

Füzulinin məmə yeyəndən pəpə yeyəninə qədər bütün əhalisi müharibə ovqatına köklənib. Hətta kəndlərdə bombadan, mərmlərdən xilas olmaq üçün sığınacaqlar da tikilib. Horadiz şəhərində, Əhmədabəylidə, Əhmədabəylidə, Babidə, Kərim-

bəylidə, lap bizim Bəhmənlidə kəndində insanlar yaşadıkları həyətlərdə sığınacaqlar düzəldiblər. Bir sözlə, insanların qəlbində və ürəyində ən müasir silahdan da güclü vətən məhəbbəti var. Gördüyüm və şahid olduğum hadisələri qələmə almaq üçün sentyabrın 25-də Bakıya qayıdım. Bakıya qayıtsam da, ürəyim o insanların, o əsgərlərin, o adamların yanında. Yazını qələmə alıb hazırlayaraq çapa verirəm...

...Bir gündən sonra - sentyabrın 27-də Böyük Vətən müharibəsi, ikinci Qarabağ savaşı başlayır. Elə ilk gündən Füzulinin işğal altında olan bir neçə kəndi azad olunur... Elə ilk gündən qələbəmizin sevincini yaşayırıq... Elə ilk gündən qəhrəman Azərbaycan əsgərinin möhtəşəm qələbəsini eşidirik. Döyüşlər isə günbəgün şiddətlənir. Füzulinin və Cəbrayılın bir neçə kəndi işğaldan azad olunur. Və yenidən bu xalq, bu millət qələbə sevincini yaşayır. Sentyabrın 30-da Füzuli şəhəri istiqamətində gedən ağır döyüşdə bəhim nəvəsi Elçin Süleymanov şəhid olur. Elə sentyabrın 30-da da yenidən Füzuliyə - cəbhə bölgəsinə yola düşürəm. Həm şəhid qohumunun dəfnində iştirak edirəm, həm də döyüş bölgəsindən yazılar hazırlayıb "Ədalət"ə göndərirəm. Şəhid atası bibim oğlu Tehran deyir ki, eşitmişəm, müharibə dayanacaq. Bəs Elçin kimi oğulların qanı yerdə qalacaq? Elə həmin axşamı Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyev televiziyada çıxış edir. Cəbhədəki uğurlarımızı, işğaldan azad edilmiş kəndlərimizin adını bir-bir sadalayır. Bu xəbər şəhid ailələrinin göz yaşını dayandırır və Prezidentin söylədiyi bir fikir isə onların ürəyincə olur: "Bizim mübarizəmizi heç bir qüvvə saxlaya bilməz. Hər bir şəhidin xatirəsi bizim üçün çox əzizdir. Mən onların valideynlərinin və ruhlarının qarşısında baş əyirəm. Biz tezliklə bütün torpaqlarımızı işğaldan azad edəcəyik". Ali Baş Komandanın bu möhtəşəm çıxışı şəhid ailələrinin yanar ürəyinə su səpir. Və onlar inanırlar ki, balalarının qanı yerdə qalmayacaq və digər yaşayış məntəqələri də işğaldan azad olunacaq...

...Şəhərlərimiz və kəndlərimiz bir-bir işğaldan azad

olunur. Cəbrayıl, Hadrud, Füzuli, Qubadlı, Zəngilan yenidən ordumuz tərəfindən ələ keçirilir və hər bir rayonun mərkəzinə Azərbaycan bayrağı sancılır və hər bir rayon azad olunduqca Ali Baş Komandan televiziyada canlı çıxış edir və bu şad xəbəri xalqımıza çatdırır. Artıq camaat Prezident İlham Əliyevin cəbhədəki qələbəmizlə bağlı çıxışlarını səbirsizliklə gözləyir. İnsanlar televizorun qabağında əyləşir, bu yeni müjdənin verilməsini gözləyirlər və cənab prezident də bu sevinci və bu müjdəni xalqımıza çatdırır. Hər dəfə də deyir ki, bunlar hamısı Azərbaycan ordusunun və Azərbaycan əsgərinin qələbəsidir. İnanın, həmin günlərdə mən 8 dəfə Füzulidə olmuşam. Cəbhə bölgəsindən reportajlar hazırlamışam. Xalq, millət, prezidentini və ordunu o qədər çox istəyir ki, bunu sözlə ifadə etmək elə də asan deyil.

Mən Füzulidə gördüyüm bir anı, bir məqamı, xüsusilə yada salmaq istəyirəm. Çünki həmin dövrdə əsgərlərimizi ərzaqla, çörəklə təmin etmək üçün arxa cəbhə, sözün həqiqi mənasında çox böyük mücadilə edirdi. Horadiz şəhərində də bir çörək sexi var və bu çörək sexi də 24 saat işləyirdi. Ermənilər həmin çörək sexini məhv etmək üçün dəfələrlə ora mərmə atmışdılar, raket atəşinə tutmuşdular. Hətta o mərmilərdən bir neçəsi gəlib çörək sexinin həyatına düşmüşdü. Sexə zərər yetirməmişdi. Müharibənin qızğın çağında sex bir saat olsun belə fəaliyyətini dayandırmayıb. Düzdü, bəzi qadınlar ehtiyat edərək Horadiz şəhəri raket və mərmə atəşinə tutulanda işə gəlməyiblər. Amma sexin sahibi Süleyman İsmayılov 24 saat o sexdə əyləşib bütün işləri yoluna qoyub. Üstəlik də, işçi qüvvəsi olmadığınca görə Böyük Bəhmənlidə kəndindən onun 10 nəfər qohumu gəlib mərmə, qrad, bomba yağışı altında çörək bişiriblər. Mən həmin vaxtı Bəhmənlidə olan həmin qadınla da görüşdüm. Atalar yaxşı deyib ki, aslanın erkəyi, dişisi olmaz. Onlar əsl aslan kimi bomba yağışı altında 24 saat çörək bişirirdilər. Deyirdilər ki, cəbhədə döyüşən o əsgərlərin hamısı bizim balalarımızdı, biz razı olmaq ki, onlar bir saat, bir gün ac qalsınlar. Hətta o çö-

rəkbişirənlərin arasında şəhid anaları da var idi. Sobadan çıxan çörəyin ətri adamı bihuş edir və mən də sobadan çıxan o çörəyin ətrini ciyərimə çəkirəm. Düşünürəm ki, bu çörək nə qədər tez hərbi hissələrə çatsa, əsgərlərimiz də bir o qədər qarnı tox olub rahat döyüşlər.

Heç bir müddət keçmir, sobadan çıxan ətirli çörəkləri xüsusi qablara yığıb maşına yükləyirlər. Maşınsa bir-başına Füzuli, Cəbrayıl istiqamətində döyüşən əsgərlərimizin mövqeyinə yola düşür. Gecə saat 12 olsa da, Süleyman İsmayılov iş başındadır. Və səhərə qədər çörəkçilərin yanında. Ümumiyyətlə, nə Süleyman İsmayılov, nə də çörəkçilər kəndə qayıtmaq haqqında bir an belə düşünmürlər. Onların düşüdükləri odur ki, ətirli çörəkləri bişirib cəbhə xəttinə yola salsınlar.

Çörəkbişirən qadınların hər biri gecəni diri gözlü açır. Yəni, səhərə qədər yatmırlar. Bir balaca gözünün acısını alıb yenidən xəmir yoğurur, xəmiri sobalara düzür. Sobalardan isə qıpqırmızı, dadlı və ətirli çörəklər çıxır. Çörəyin ətri və dadı o qədər xoşuma gəlir ki, birini kəsib yavan-yavan yeyirəm. Sanki çörək yemirəm, bal yeyirəm və dünyanın ən ləziz yeməyini yeyirəm. Elə rahat oluram ki, nənin və anamın bişirdiyi təndir çörəyi qədər ləzzətli bu çörək.

44 günlük müharibə Azərbaycan xalqının və Azərbaycan ordusunun qələbəsi ilə başa çatır... Yuxumuzda görmədiyimiz sevinci bizə Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyev və Azərbaycan ordusu bəxş edir... 200 illik tariximizdə olmayan möhtəşəm qələbə və sevinc bizə qismət olur. Dedim axı, bu yeni tarixi də yazan Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Azərbaycan əsgəridi. 44 günlük müharibədə bir dəfə olsun belə cənab Prezident İlham Əliyev demədi ki, bu qələbəni mən əldə eləmişəm. Cənab Prezident dedi ki, bu möhtəşəm qələbəni Azərbaycan əsgəri, Azərbaycan ordusu qazanıb. Görün, bizim Prezidentin ürəyi necə böyükdür ki, özünün 44 gündə yaşadığı ağrını, acını, heç birini dilinə gətirmir, bütün qələbəni Azərbaycan əsgərinə bağlayır. Ona görə də Azərbaycan Prezidentini 10 milyon xal-

qın hamısı ürəkdən sevir və 10 milyonluq xalqın ürəyində özünə əbədi bir heykəl qoyub. O heykəl min illər keçsə də, bu xalqın ürəyində qalacaq və əbədi olacaq...

Bir fikri də xatırlatmaq istəyirəm. Həmişə müharibələrdə arxa cəbhə ön cəbhəyə söykər olub. İkinci Qarabağ savaşında da bu yenidən təkrarlandı. Heç uzağa getməyəcək. Horadizdəki çörək sexində düz 44 gün gecəgündüz çörək bişirildi. Döyüş mövqeyində olan hərbiçilərimiz isti çörəklə təmin edildi. Qarabağ uğrunda gedən döyüşlərdə əsgərlərimiz, zabitlərimiz orden və medallarla təltif olunub. Amma nədənsə, 44 gündə gecəgündüz çalışan bu cür zəhmət adamları yaddan çıxıb. Heç onlar medal üçün, orden üçün çörək bişirmirdilər.

Onlar Azərbaycan əsgəri üçün, Azərbaycan ordusu üçün könüllü olaraq 24 saat çörək bişiriblər və hər an, hər dəqiqə o çörək sexinə mərmə düşərdi və onlar həlak olardılar. O adamlar ölümlərini gözünün qabağına gətirirdilər və o ölümdən qorxmurdular. Çünki Vətən sevgisi, Vətən məhəbbəti hər şeydən güclü olur. Sözümlərin canı odur ki, odun, alovun içində, mərmə yağışında çörək bişirənlər də qəhrəmandırlar. Əgər onlar mükafatlandırılarsa, qiymətləndirilsə, təbii ki, haqq-ədalət öz yerini tutar. İnanın, mənim bu yazımdan nə çörəkbişirənlərin, nə də Süleyman İsmayılovun xəbəri var. Amma sadəcə olaraq, hər kim öz halal haqqına qovuşsa, onun qəlbi və ürəyi daha rahat olur.

Bu Vətən, bu torpaq, bu yurd bizim hamımızdır və biz də bir vətəndaş olaraq bu yurdu, bu vətəni qorumağa borcluyuq. Ona görə borcluyuq ki, bu vətən, bu yurd bizi böyüdü, biz də onun borcundan çıxmalıyıq. Vətənin borcundan çıxanda adamın çiyindən ən ağır yük götürülür. İnsan düşünür ki, mən də bir vətən oğlu kimi nəyisə yaradım, hansısa işin qulpundan yapışdım. Biz vətəni sevəndə və qoruyanda, bu vətən daha güclü, daha qüdrətli və daha möhtəşəm olur. Qüdrətli və möhtəşəm vətənə isə heç bir yadelli düşmən yaxın dura bilməz. Bunu bir daha 44 günlük Böyük Qarabağ savaşında gördük...

Fəxrəddin TEYYUB

Bilməmişəm ürəyimin qədrini, Xərcləmişəm gedənimin yolunda

Dünyaya hələ çox Musalar gələr,
Təbinin kölgəsi birində olmaz.

07.05.2021.

Darıxmaq

Kədər toxumunu necə əkim mən?
Deyirdim bu günüm bəlkə ağ gəldi.
Uşaqqlar şəhərdə, bağda təkəm mən,
Qəlbimə qərribə darıxmaq gəldi.

Bir az gül-çiçəklə danışıdım səhər,
Elə bil qırılan qoşa qanaddı.
Mənim xəyalımın gəzdirdiyi yerlər,
Necə də ögeydi, necə də yaddı.

Kimsə yox yanımda danışa, dinə,
Deyə qov başından dumanı, çəni.
Baxdım bu dünyanın boz sifətinə,
Soyuq baxışları üsüdüdü məni.

Hər uğur səninki olsa bayramdı,
Yarı sənə çatır, yarı özgəyə.
Əkdüyün ağacın əlində ramdı,
Bəzən qismət olur bari özgəyə.

Niyə doğmalardan uzağam, dedim,
Arzumun yarpağı solmamışdı heç.
İlk dəfə özümə yazısam dedim,
Mən belə ümidsiz olmamışdım heç.

08.03.2021.

Yolunda

Bilməmişəm ürəyimin qədrini,
Xərcləmişəm gedənimin yolunda.
Qalamışam ocağımı vədəsiz,
Ölənimin, itənimin yolunda.

İçimdədir bu göy, bu yer, arz deyir,
Çörək tapmaz hər inadkar, tərs deyir.
Sədaqətdən gecə-gündüz dərs deyir,
Taleymdə bitənimin yolunda.

Gözündəki yaş gilə-gilədi,
Meyli bağda ağacadı, gülədi.
Azadlığı əldən gedən külədi,
Əsir düşüb bədənimin yolunda.

Gah acı, gah şirin ömür sürüb o,
Ölüm-itim, qan-qada da görüb o.
Öz borcunu səngərində verib o,
Şama dönüb vətənimin yolunda.

11.03.2021.

Şair sevməlidir ölnə kimi...

Alın yazısıymış səni görməyim,
Elə görün kimi vurulmağım da.
Eşqin dərəsində çəni görməyim,
Sel kim çağlayıb durulmağım da.

Əsdi ürəyimdə gənlik küləyi,
Ağaran saçımı unudum niyə?
Yerin yarasığı, göyün mələyi,
Mən necə göz yumum bu gözəlliyə?

Mənim bir taxtım var sevgi dağında,
Qismətim üzümə gülənə kimi.
Sevmək günah deyil ahıl çağında,
Şair sevməlidir ölnə kimi.

Gecələr sirmimi bir Aya verdim,
Gecələr uzandı yol əvəzinə.
Sənə ürəyimi kirəyə verdim,
Məhəbbət istədim pul əvəzinə.

Kimsə oxuyacaq vəsiyyətimi,
Mənə yer verməsin heç kəs yanında.
Basdırın gecikən məhəbbətimi,
Nakam sevgilərin qəbristanında.

15.05.2021.

Gecə nağılı...

Ay göyün üzündə ocaqdı, oddu,
Salar işığını dağlar belinə.
Zirvə elə bil ki, dədə Qorquddu,
Şəlalə kəmərin bağlar belinə.

Yamaclar, təpələr pir sandığıdı,
Arzumun tacıdı qalxdığı yoxuş.
Dərələr dağların sirr sandığıdı,
Baharın yaşını çəməndən soruş.

Bulağın açılan gözüne bir bax,
Kirimək bilməsin qoy ağlayan sel.
Dalğalar yol açır kötükdən qabaq,
Sükutun səsidir bu çağlayan sel.

Ucları nizə tək göyləri dələr,
Qayalar min ildə yarasığında.
Ürəyin açılar, ruhun dincələr,
Dağları seyr elə Ay işığında.

22.05.2021.

Əzgil ağacı

Yaşıl dünyam, xoş gördük,
Boyuna boyum qurban.
Tutum budaq əlindən,
Qoy öpüm, doyum, qurban.

Duruşun qız duruşu,
Ədana əda çatmaz.
Barını az eyləmə,
Özgəyə, yada çatmaz.

Barın necə şirindi,
Pətəyin balı kimi.
Bəm-bəyaz ləçəklərin,
Körpə dəsmalı kimi.

Külək dəyir xətrinə,
Sən yənə də güllürsən.
Yarpaqların ruhumu,
Yelpikləyir, bilirsən?

08.04.2021.

Var olun

Çörək tapmaz bir gün üzə ağ olan,
Bəxtəvərdi arxasında dağ olan.
Uğurumun ümmanında boğulan,
Bədxahlarım, paxıllarım, var olun.

Ocaq sönsə, isitməyə köz məni,
Həniri var, isidəcək söz məni.
Bağrınıza basırdınız siz məni,
Bədxahlarım, paxıllarım, var olun.

İlinizi, ayınızı bilmirəm,
Arzunuzu, payınızı bilmirəm.
İtirmişəm, sayınızı bilmirəm.
Bədxahlarım, paxıllarım, var olun.

Səxavəti olan adam öyünməz,
Bir yerinə beş versə də, deyilməz.
Ürək kinlə, küdurətlə döyünməz,
Bədxahlarım, paxıllarım, var olun.

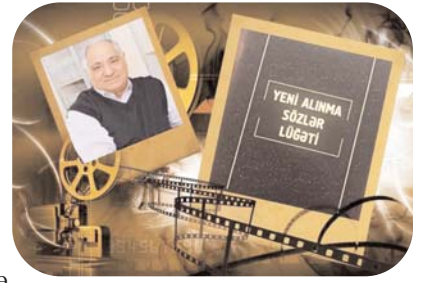
Günah elə təbimdədir, suçum var,
Beş aldığım yadımda yox, üçüm var.
Bu dünyada mənim sizə borcum var,
Bədxahlarım, paxıllarım, var olun.

Qulu Məhərrəmlinin "Yeni alınma sözlər lüğəti"...

Professor Qulu Məhərrəmlinin "Yeni alınma sözlər lüğəti" çapdan çıxıb.

Adalet.az xəbər verir ki, Azərbaycan Dövlət Tərcümə Mərkəzinin nəşr etdiyi lüğətdə son 25-30 ildə ana dilimizin leksik fonduna daxil olmuş və müxtəlif sahələrdə, o cümlədən ictimai-siyasi, iqtisadi, sosial-mədəni, elmi-texniki, texnoloji və s. sahələrdə gedən proses və tendensiyaları əks etdirən iki mindən çox əcnəbi sözün izahı verilib. Əsas məqsədi müxtəlif səviyyələrdə işləyən əcnəbi leksikanın - söz, termin və ifadələrin mənasını aydınlaşdırmaq olan lüğətdə vaxtilə dilimizin lüğət fondunda öz yerini tutmuş və yeni şəraitdə "hərəkətə" gələrək fərqli semantika ilə çıxış edən alınma leksik vahidlərin izahına da yer verilib.

Qeyd edək ki, kütləvi tirajla çap edilmiş və geniş oxucu auditoriyası üçün nəzərdə tutulmuş kitabın elmi redaktoru, AMEA-nın həqiqi üzvü, professor Nizami Cəfərov "Yeni alınma sözlər lüğəti"ni son illərdə bu qəbildən nəşr olunmuş ən mükəmməl əsərlərdən biri kimi qiymətləndirib.

Aysən Rəhim

Qısırsan gecələr
Tənhalıgım küncündə
Ümidlərin kəsilir
Zamanın ülgücündə

Səpələnib otağın
Dört bir yanına dərtlər
Həsrətin yenə gəlib
Pəncərədən güllümsər

Qanad açır hər səhər
Neçə-neçə xatirə
Üzündəki təbəssüm
Məndən sənə xatirə

Görürsən addımbaşı
Sənsizlik hökm sürür
Yalnızlıq da qapıda
Yenə it kimi hürür

Dönsən də bil mən çətin
Qürurumdan əyləm
Nə sən o sən kimisən
Nə mən o mən deyiləm

Əl açıb yollarına
Tanrı dua oxuyur
Qucağımı geyindim
Üst-başım sən qoxuyur

***

Zərif bir yel əsir. Gecə yarısı
Üşüyür kimsəsiz boş pəncərələr.
Bu da üçüncü şam əriyib, sönür
Ah o təmtəraqlı yalqız gecələr.

Ay da darıxaraq süzür baxışın
Otaqda min illik sükut səsləri
İndi unutmaqçün bir şeir - dua
Bir də ki çağırıdım müqəddəsləri

Daha yolum düşüb küncə, bucağa
İslanır hər iki üzü balışın.
Dayana bilmirəm şamdan uzaqda,
Qürur əlindəki son yalvarışı

Acı səadətin həzzini dadıb
Geyirəm bu nimdəş xatirələri.
Səni unutmaqçün təkəmə səni yox
Həm də ki unudam bu boz şəhəri.

Bir ümid görünür kiçik də olsa
Atılmış vüsəlin qırıqlarında .
Sığışılı illər də bircə vidaya
Töküldü çatlamış dodaqlarımdan.

Mən daha səmada Tanrıya ögey
Səninsə ən doğma yadınam indi
Dəyişir ömrümün əqrəbləri də
Yolunda özgə bir qadınam indi...

Vüsal Rzasoyn "Ayə, harya gedirsən?" mahnısı ilə bir günün ərzində Azərbaycanda məşhurlaşdı. Sosial şəbəkələrdə iki sualdan ibarət bu mahnının görüntüləri dəfə paylaşıldı. Musiqi fəaliyyətinə 2003-də başlayan Vüsal Anvil chorus, Parazit, Tengri kimi qruplarla çıxış edib. Sonra isə Azərbaycanı tərk edərək bir müddət Litvada yaşayıb və "Corus", "White Horn kimi qruplarda çalışıb.

Onu doğulduğu ölkəyə qayıtmağa isə saz musiqisinə olan məhəbbəti vadar edib.

Vüsal məşhur mahnısının yaranmasını aşiq musiqisi və Hermann Hesse-nin "Siddhartha" romanı ilə əlaqələndirir.

O mahnıda səslənən ləhcəni səmimiyyət olaraq gördüyünü deyir.

Bu gün o, mahiyyətə böyük bir layihəni az vəsaitlə həyata keçirmək istəyir. Bu da Azərbaycan xalqının əsrlərlə yaşadığı ağrı-acını, tariximizin qanlı səhifələrini rok musiqisi ilə dünyaya çatdırmaq. Amma ona yardım edən yoxdur. Niyə? Niyəsini "Ədalət" qəzetinə verdiyi müsahibədə özü deyib.

Ən böyük amalım "Zəngəzur rok" layihəsini həyata keçirməkdir

- Yeni layihə barədə düşünürsünüz. Bizə layihəni haqda qısa məlumat verərdiniz.

- Hazırda mənim ən böyük amalım "Zəngəzur rok" layihəsini həyata keçirməkdir. Bu layihənin əsas motivləri el-obasından didərgin düşən soydaşlarımızın ağrı-acılarını musiqiyə köçməsidir. Yəni əsas istinad tarixi faktlardır. Xalqın uzun illərdən bəri yaşamış olduğu kədərini bu musiqilərdə göstərmək istəyirəm. Bu ifalar zamanı əsas alətlər

lığımın inanıram. Siz dediyiniz qrupların ifalarına qulaq asmışam. Onlar xaricilərin ifasını burda imitasiya edirdilər, ona görə də xalqa bu musiqini sevdire bilmədilər. Bu gün insanlarımız daha çox muğama qulaq asırlar. Muğam bizim faciələrimizin poetikasını çatdırmağa bilmir. Muğamınki, güldür, bül-büldür, şamdır, bir də yar üçün yanan aşiq, vəssalam...

Hələ də bizə qulaq asan yoxdur...

- Bu ideyanı anlayacaq musiqiçilərimizi varmı sizinlə işləsin?

Vüsal Rzasoyn: "Ayə, harya gedirsən?" ..

Neft sahəsində çox irəliyə gedə bilərdim, amma istəmədim...

Uğrunda yaşamaq üçün ideya axtarıram...

- Vüsal siz Neft Akademiyasının məzunu olmusunuz. Bu gün hamı neftdə pul var deyərək təhsil almaq istəyir. Gül kimi peşəni heyif eləyib, başlamısınız oxumağa... Litvada "X Faktor" musiqi yarışmasının final mərhələsinə qədər gedib çıxmısınız. Bir neçə il Pantomima Teatrında çalışmışsınız. Ordan da çıxmısınız, indi də vokal təhsili alırsınız. Şeir yazırsınız... Bu özünü tapmaq üçün bir axtarırdınız və hələ də davam edirmi?

- Mən düşünürəm ki, insan həmişə üreyinin diqtəsilə hərəkət etməlidir. Bir peşəyə həvəs göstərəndə insan əvvəlcə bunu nə üçün etmək istədiyini özünə sual verməlidir. Çoxu deyir ki, peşə ilə ya pul qazanmaq üçün məşğul olursan, ya da bunu sənin daxili aləmin, düşüncənə ehtiyac duyur. Mən isə ideya axtarıram. Yeni uğrunda yaşamaq üçün ideya axtarıram. Bu həyata istəsək də, istəməsək də cəmi bir dəfə gəlirik.

Ona görə də, həyatda ən yüksək ideyanı tapmaq lazımdır. Onda insan özünü də tapır. Yəni bu həyatda mənim missiyam nədir? Etdiyim bu iş, həyatım üçün nə qədər dəyərlidir, vacibdir? Vacibdirsə kimin üçün vacibdir? Məsələn, mənim peşəm xalqa nə verə bilər? Bundan əvvəl insan nə üçün yaranıb, onun missiyası nədir sualına cavab tapmaq üçün çox yola baş vurmüşəm. Dünyanı gəzmışəm, buddistlərlə söhbət eləmişəm, sufizmlə maraqlanmışam.

Bəzən özümüzü avropalı kimi göstərməyə çalışırıq ki, mən də sizin kimi...

- Mən deyirdim, sizdə şamanizmə maraq var...

- Bəli var. Şamanizmə maraq mənim musiqilərimdə də əksini tapıb.

- Çoxları, "Ayə, harya gedirsən?" mahnısına lağ-lağ elədi. Amma mən onda bir şaman duasını hiss elədim. "Müharibə tanrısı" mahnınız da buddist ayinidir sanki...

- Bəli, mənim həyatda axtarışlarım çox olub. Mən şeruruliyam, neft sahəsində çox irəliyə gedə bilərdim, tam səmimi deyirdim... Amma istəmədim. Mənim atam sazda gözəl ifa edir. Çoxu dedi ki, "Ayə, harya gedirsən?" Qa-

zax, Tovuz bölgəsinin ləhcəsini lağa qoymuşam. Əksinə, mən uşaqlıqdan o bölgənin aşıqlarının ifalarına çox qulaq asmışam. Dediğim kimi, atam ədəbiyyat müəllimi olduğu üçün gözümü açandan evimizdə sağ havalarını eşitmişəm. Mən də o bölgənin ləhcəsinə sevgi böyükdür. Ümumiyyətlə, o mahnının maraqlı tarixçəsi var.. Mən Avropada 3 il yaşayırdan sonra, çox darıxdım, Bakıya qayıtdım. Mən həyatın dəyərini, mahiyyətini axtarırdım, dünyanı gəzəndən sonra onun Azərbaycan da olduğunu dərk elədim. Bir dəfə Qubaya getmişdim. Gözəl təbiət, mənzərələr, meşələr. Bir sözlə, ən gözəl halı ilə kənd həyatı. Biz də bir neçə nəfər orada oturub əylənərək bir-iki dostumuz gitarada ingilis dilində mahnı ifa etdi.

Düzü, mən həmin vaxt bundan çox narahat oldum, çünki həmin məkənin ruhu o mahnılar deyildi, ancaq mən də qaydanı pozmadım, ingilis dilində bir mahnı ifa etdim. Birdən bizimlə gələn sürücü dedi ki, elə mahnı oxuyun biz də başa düşək.

O zaman o sürücü mənim gözümə milli kimliyimi qoruyan bir əsgər kimi gördü. Biz bəzən özümüzü avropalı kimi göstərməyə çalışırıq ki, mən də sizin kimi, sizin mədəniyyəti rahat qəbul edə bilərəm...

- Azərbaycanda mədəniyyət olan avropalılar barbar idilər...

- Bəli, milli kimlikdən utanmaq lazımdır deyil. Sürücünün o sözü məni sanki ayıltdı.

İdeya artıq o sözdən sonra yaranmışdı. Məndə o zaman başa düşdüm ki, rok musiqisi ilə mən düşüncələrimi daha rahat çatdırı bilərəm. Çünki rokun dinləyicisi çoxdur. "Ayə, harya gedirsən?"in yaranması isə tamam başqa hadisənin nəticəsidir. Deməli, mən Qazaxa getmişdim. Orada bu sözü tez-tez eşidirdim və mənə çox xoş gəlirdi. Təsəffüfən yolda özümle oxumağa Herman Hesse-nin "Siddhartha" kitabını götürmüşdüm. Əsərdə bir yer var, oğul yenə tərkidünya olub səfərə çıxacağını deyəndə, atası oğluna deyir ki, mən yenə dözə bilərəm birtəhər, ancaq anan dözə bilməyəcək. Anana demisənmi, anan bilirmi ki, hara gedirsən? Bu əhvalatı oxuyandan sonra bu mahnını yazmağa qərar verdim. Və mənim bu mahnı ilə demək istədiyim kiminsə ləhcəsinə lağ etmək yox, o ləhcədəki şirinliyi, səmimiyyəti göstərməkdir. Mənə elə gəlir ki, istədiyimi də bacardım...

saz, bağlama və qopuzdan istifadə olunacaq. Bir sözlə, etnorok.

- Türkiyədə Kazım Koyuncu vardı. Qara dəniz musiqisi ilə roku sintez eləmişdi.

- Bəli, məhz o stildə rok musiqilər yaratmaq istəyirəm.

- Bu ideya sizdə necə yarandı?

- Deməli, mən bir müddətdir ki, xaricdə yaşadığım üçün ailəmlə çox vaxt keçirə bilmirdim. Karantin zamanı ilk dəfə idi ki, ailəmlə uzun müddət vaxt keçirirdim. Həmin günlərdə nənəm xəstələnmişdi. Təbii ki, bu zaman mən nənəmin yanında idim. Deməli, nənəm həmin vaxt yuxudan tez-tez oyanıb soruşurdu ki, yollar nə vaxt açılır? Əvvəl elə bilirdik ki, nənəm bağlı yollar deyəndə karantin dövrünü nəzərdə tutur. Sən demə, o, Qərbi Azərbaycanı nəzərdə tutmuşdu.

Nənəm uşaq yaşlarından ordan çıxmağa məcbur olub. Onun tez-tez dedi-yi bayatılar məhz bu ağrıların ifadəsi idi. Mən də nəzərdə tutduğum layihəni məhz həmin bayatılardan istifadə edərək yaradacağam.

- Ötən əsrin 90-cı illərində də Azərbaycanda rok bir ara məşhurlaşdı. Çoxlu rok-qruplar meydana gəldi. Amma sonra hamısı yoxa çıxdı. Vaqif Mustafazadə muğamı cazla sintez edəndə əvvəl-əvvəl qəbul etmirdilər. Roku sevdire biləcəksiniz?

- Yox, qorxmuram. Dədə Qorqud hadisələr haqqında necə mahnılar qoşurdu? Bizim fərqiçimiz o olacaq ki, başımıza gələn bütün faciələri rok dili ilə dünyaya çatdıracağıq. Yenə də bizim musiqi olacaq, amma rok dilində. Mən bu layihənin uğurlu alınacağına bütün var-

- Var, mən müəyyən işlər görmüşəm. Çünki təklif olunan musiqi çətin deyil. Amma dəstəyə ehtiyac var. Mədəniyyət nazirliyinə də bu ideya ilə bağlı müraciət edəndə dedilər ki, nazirlik şəxsi təşəbbüsləri hələ ki, qəbul etmir... Mən başa salmağa çalışdım ki, indiyə qədər başımıza gətirilən faciələri dünyaya öz dilində anlatmaq lazımdır. Bunun da ən yaxşı variantı milli rokun yaranmasıdır. Bu işləri həyata keçirmək üçün məsul olan qurumlar var. İnanın mən smetani elə tutmuşam ki, cüzi vəsaitlə 22-23 min manat büdcə ilə bunu həyata keçirmək olar. Amma hələ də bizə qulaq asan yoxdur.

- Layihə barədə hara müraciət etmişiniz?

- Mədəniyyət Nazirliyinə zəng elədim. Ümumiyyətlə qəbul etmədilər, telefonfonda dedilər ki, fərdi təkliflərə baxılmaz...

- Heydər Əliyev Fonduna müraciət etdinizmi?

- Xeyr. Çünki ora necə müraciət olunur bilmirəm. Amma hər şeyə görə Heydər Əliyev Fonduna müraciət olunmaz ki. Mədəniyyət Nazirliyi var bu işə məsul olan. Mən dediyim elə də böyük məbləğ deyil axı. Bəzən müğənnilər adı bir mahnıya 10-15 min manat sərf edirlər. Mən bir albom üçün 22-23 min manat nəzərdə tutmuşam. Mədəniyyət Nazirliyinə sizin qəzet vasitəsilə müraciət etmək istəyirəm ki, əlimizdə belə bir hazır layihə var. Azərbaycan tarixinin ağrı-acısını rok musiqisi vasitəsilə dünyaya çatdırmağa bilirik. Yüz ildən artıqdır türk xalqına qarşı saysız-hesabsız terror etmiş ermənilər öz saxta tarixlərini dünya yaymaq üçün yüzlərlə belə qruplar yayıblar. Belə qruplar dünyanın müxtəlif ölkələrində fəaliyyət göstərərək hamını öz yalanlarına inanırdırlar biliblər. Olmayan soyqırma yüzlərlə mahnı həsr edəblər ki, guya türklər, azərbaycanlılar onları qırıblar. Biz hansı faciəmizi dünyaya musiqi ilə çatdırmışıq? Heç birini demədiyimiz üçün ermənilərə daha çox inanırlar. Soydaşlarımızın İrevandan, Göycədən, Zəngəzurdan qovulması, Xocalıda günahsız insanların böyük-küçük demədən öldürülməsini dünyaya musiqi ilə rahat çatdırmağa bilirik. Sözlə demək başqadır, musiqi ilə demək başqa. Dünya gəncliyi rok musiqisinə daha çox qulaq asır. Öz tariximizi musiqi ilə dünyaya əxz etməyə lütfən yardım edilsin!

Söhbətləşdi:
İltifət HACIXANOĞLU

Azərbaycanı "Avroviziya-2021" beynəlxalq mahnı müsabiqəsində təmsil edən Samirə Əfəndi "Mata Hari" adlı mahnısı ilə müsabiqədə yer tutmasa da, mahnısı da, geyimi də . rəq-qasələri də ölkəmizdə qı-nansa da amma baş-qa bir tərəfdən necə deyər-lər "tu-tuz-

lazımdırsa, de-yim ki, ev-vəlcə

dikdən sonra ondan əvvəl də TİX-in mənə xitab edən müxtəlif videolar çəkdiyini öyrəndim. Bundan xəbərsiz idim. Onu Bakıya dəvət etdim, ailəmlə tanış olmaq istədi. Onunla evlənərəm, ya yox, bunu bilmi-

Samirə Əfəndi müsabiqəni uduzsa da, "quşu gözündən vurdu..." - Ərə gedir

dur" a bilib. Yeni yarışma Saamirənin bəxtini açıb. Adalet. az xəbər verir ki, müğənni Samirə Əfəndi bəxtinin açılması ilə "Sputnik"ə müsahibəsində məsələnin ciddi olduğunu bildirib: "Dürüst olmaq

Norveç təmsilçisi TİX-in marağı mövzusunda ciddi deyildim. Nə olduğunu anlamırdım. "Avroviziya"ya qazanmaq üçün getdim, biri ilə tanış olmaq üçün yox. Seçim və arzularımda qətiyyətim. Mənə mahnı oxudu və duyğularını etiraf etdi".

O, Norveç təmsilçisi TİX-lə yaşadığı eşqdən geniş söhbət açan Samirə ailə qurduğu zaman Azərbaycanı köçəcəyini açıqlayıb:

"Ora tamamilə fərqli düşüncələrlə getdim, amma taledən bir hədiyyə aldım. "Avroviziya" bit-

rəm. Hər şey təklifə bağlıdır. Ayrıldığımızda qoluma qızıl taxdı və dedi ki, mənə gözəl, unutma! Hər gün danışırıq. Evlənsəm, ehtimal ki, Norveçə köçəcəm. Ərim hardadırsa, mən də orada olacam. TİX gələn zaman ona şirniyyatlarımızı təqdim edəcəm. Rotterdamsda şəkərbura və paxlavamızı yemişdi".

"Avroviziya-2011" mahnı müsabiqəsinin qalibi Nigar Camal Azərbaycanı təmsil edən müğənni Samirə Əfəndini tənqid edib demişdi ki, o heç ilk beşliyə də düşə bilməyəcək paltarını da bəyənmirəm. İndi biriniz ordan Nigar Camala deyin ki, düzdü Samirə nəinki ilk beşliyə, heç onluğa da düşmədi, "zato" quşu gözündən vurdu. Ərə gedir, həm də Norveçə!

Əntiqə Rəşid

Cazibədar Rihannadan yeni geyim: Krujevalı alt paltarı...

"Forbes"un versiyasına görə, dünya şöhrətli müğənni Rihanna 2020-ci il də 600 milyon dollar sərvəti ilə dünyanın ən zəngin qadın musiqiçisi olub. Elə o ərafədə Rihanna aylıq 415 min dollara ev kirayələyib. ABŞ-ın Hamptons istirahət bölgəsində yerləşən 8000 kvadratmetrlik ərazidə müğənninin iyul ayının ortalarından avqustun ortalarına qədər yaşadığı deyilir.

Bu gün isə müğənnidən yeni xəbər var. Adalet.az xəbər verir ki, 6 Oktyabr 2012-ci il tarixində Bakı Crystal Hall-da möhtəşəm bir konsert verən Rihanna yeni fotoları ilə gündəm olub. 33 yaşlı super ulduz bu dəfə krujevalı alt paltarda görünüb. Barbadosda doğulan gözəl bundan əvvəl özünün "Fenty Skin" kosmetik brendinin məhsulu olan "Butta Drop" kremi reklam edib. Qeyd edək ki, Rihanna bahalı və açıq-saçıq geyimləri ilə hər zaman diqqət mərkəzində olub. Məsələn, 2-3 il əvvəl müğənninin corablarının qiymətinin 1300 dollar olduğu məlum olub. Kristal daşlarla bəzədilmiş corab istifadəçilərin də xoşuna gəlib.

Nigar Camaldan növbəti cazibədar paylaşım: Dar geyimlər...

Azərbaycana 2011-ci ildə "Avroviziya" qalibiyyəti bəxş edən cazibədar müğənni Nigar Camal hər dəfə fərqli və yarıçırpacaq fotolu paylaşım ilə gündəmə gəlib. Hətta ötən yay ifaçı bikiyinə şəklini paylaşaraq, "uğurunla onları öldür, gülüşünlə

isə dəfn elə" şərhli qeyd edib. Onun fotosu birmənalı qarşılanmayıb. Tənqidlərə tuş gəlmişdi.

Adalet.az xəbər verir ki, müğənni yenidən pərəstişkarlarının qarşısına çıxıb. Belə ki, o, sosial şəbəkə hesabında dar geyimlərdə fotosunu paylaşdı. Foto minlərlə izləyici tərəfindən bəyənilib. Nigarin fanatları ona komplimentlər yazıblar.

Qeyd edək ki, Nigar Camal açıqlamalarının birində geyimləri haqqında bunları demişdi: "Uzun saç sevirəm, saçlarım tez-tez gözəllik salonuna gətirdiyim üçün yandı və qurudu. Evdə joba yağı ilə maska tətbiq edirəm. Üzümə gündə iki dəfə nəmləndirici krem sürürəm. Gündəlik həyatımda əslə makiyaj etməyib dərimi istirahət etdirirəm. Şort və mini etək geyinməyi sevirəm. Səhnədə də qısa paltarlar geyinmək xoşuma gəlir. Çünki ayaqlarıma güvənirəm".

Ə.Rəşid

Sevinc - Sevil bacıları:

"Atamın Rusiyadakı Alana adlı qızı..."

Yadıңызdadırsa, əkiz müğənnilər - Sevinc və Sevil bacıları Azərbaycanın milli valyutasına qarşı təhqiramiz sayılacaq bir hərəkətə yol vermişdilər.

Verlişə start verilən kimi, mahnı oxuyan qızlardan biri operatorun onlara uzatdığı manatı alaraq, cırmağa, parçalara bölməyə başlayır və nümayişkarana şəkildə yerə atmışdılar. O vaxtdan Azərbaycan tamaşaçısı bu bacılara qarşı birmənalı münasibət bəslə-

mir. Bu gün onlardan maraqlı eyni zamanda fərqli bir xəbər var.

Adalet.az xəbər verir ki, bu gündə bacılar maraqlı etiraf edib. Belə ki, "Həmin Zaur" proqramında qonaq olan müğənni bacılar dünyasını dəyişmiş atalarının Rusiyada daha bir qız övladının olduğunu açıqlayıb.

Onlar qeyd ediblər ki, atalarının nikahdankənar dünyaya gələn bacıları ilə əlaqələri var.

Sevinc bildirib ki, Alana adlı xanım Rusiyada yaşayır və orada ailə həyatı qu-

rub: "Bacımızdır. Anası rusdur. 20-dən çox yaşı var. Görüşmüşük. Bakıya heç vaxt gəlməyib. Sevilə daha çox bənzəyir. Atam sağ olarkən maraqlanardı. Anam da ona heç vaxt fərq qoymayıb. Hazırda qardaşım ilə anam onunla eyni şəhərdə yaşayır, bir-birilərini görürlər".

Qeyd edək ki, Sevil-Sevinc Səfərova bacıları ötən illərdə bayraq geyimində olan fotoları paylaşaraq, izləyicilərin tənqid obyektinə çevrilmişdilər və buna görə də hər zaman izləyicilərin bir çoxu onlara qarşı aqressiya nümayiş etdirir.

Əntiqə

"Avro-2020"nin ən gənc komandası - Türkiyə!

"Avro-2020"də futbolçuların orta yaş həddi 26,9-dur.

Qol.az xəbər verir ki, bu haqda xarici KİV-lərməlumat yayıb.

Yarışın ən gənc komandası isə Türkiyədir (24,58). "Ay-ulduzlu" millidə cəmi iki futbolçunun yaşı 30-u keçib. Sonrakı iki yeri İngiltərə (24,81) və Uels (25,04) tutur.

"Avro-2020"nin ən gənc komandaları

- 1. Türkiyə**
Orta yaş həddi, 24,58. Ən gənc futbolçusu - Rıdvan Yılmaz (21.05.2001)
- 2. İngiltərə**
Orta yaş həddi, 24,81. Cud Bellingem (29.06.2003)
- 3. Uels**
Orta yaş həddi, 25,04. Rubin Kolvill (27.04.2002)

- 4. Ukrayna**
Orta yaş həddi, 25,96. İlya Zabarniy, Georgi Sudaqov (hər ikisi 01.09.2002)
- 5. İspaniya**
Orta yaş həddi, 26,13. Pedri (25.11.2002)
- 6. İsveçrə**
Orta yaş həddi, 26,54. Beçir Omeraqiç (20.01.2002)
- 7. Polşa**
Orta yaş həddi, 26,59 . Katsler Koslovski (16.10.2003)
- 8. Niderland**
Orta yaş həddi 26,81 . Rayan Qravenberx (16.05.2002)
- 9. Şotlandiya**
Orta yaş həddi 26,85. Natan Patterson (16.10.2001)

Təsisçi və baş məsləhətçi:
Aqil ABBAS
Baş redaktor:
İradə TUNCAY

Qəzet "Ədalət" qəzetinin bilgisayar mərkəzində yığılıb səhifələnməmiş və "Son dakika" MMC Nəşriyyatında ofset üsulu ilə çap edilmişdir.

Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

KAPİTAL Bankın 1 saylı Nəsimi rayon filialı.
kod: 200112 h/h
Müxbir hesab: 0137010001994
S.W.I.F.T. Bik: AIBAZ 2xhesab N:
38070019411100451111 VOEN: 1300456161
İndeks:0107 Qeydiyyat nömrəsi 100

Ünvan: Bakı AZ1073 Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, "AZƏRBAYCAN" nəşriyyatı, 6-cı mərtəbə.
Telefon: 538-05-50, 538-51-31, 534-55-98 Faks: 539-80-26
adaletqezeti@rambler.ru
adaletqezeti@mail.ru, adaletqezeti@box.az

Tiraj: 2000
Sifariş: 101
Çapa imzalanmışdır:
04.06.2021

